

Met de klok mee van links: *Low Chair* (2003/2010) van Maarten van Severen, *Textelaar Ottoman* (2009) van Christien Meindertsma, *The Idea of a tree - Recorder One* (2008) van mischer' traxler, en *Waterloop* (2010) van Maarten Kolk & Guus Kusters.

Duurzaam

textiel kan mooi en spannend zijn

VORMGEVING RETHINK!

★★★★★
Duurzame producten die niet zo zeer bijdragen aan een betere wereld maar aan de schoonheid.

TILBURG In eerste instantie lijkt er weinig duurzaam aan het krukje van het Oostenrijkse duo Mischer' traxler. Het zitmeubeltje is gemaakt van één lange draad die in gekleurde epoxyhars wordt gedoopt en vervolgens om een mal wordt gewikkeld. Maar de machine waarmee de kruk wordt vervaardigd, werkt op zonne-energie. Op momenten dat de zon feller schijnt, wordt niet alleen de kleur van de draad lichter, ook zet de mal uit

waardoor het krukje iets groter wordt. Aan de vorm en kleur is dus te zien wat voor weer het was toen het krukje werd gemaakt. Het opvallende ontwerp is niet alleen geproduceerd met schone energie, het is ook een herinnering aan de grillige schoonheid van de natuur.

Het krukje is te zien op reTHINK!, een expositie in het Audax Textielmuseum in Tilburg over duurzame toepassingen van textiel. Tja, duurzaamheid, dat weten nu toch wel, denk je dan al snel - zelfs als het resulteert in zulke verrassende producten als een weergevoelig krukje. Maar de textielindustrie blinkt niet uit in zorg voor mens en natuur, vooral niet de modebranche. Neem alleen al de enorme hoge omloopsnelheid van vier keer

per jaar een nieuwe collectie. Ook staat bij veel bedrijven het winstoogmerk voorop, wat leidt tot Barbaarse werkomstandigheden, goedkope maar giftige kleurstoffen en waterverslindende productiemethodes; voor één T-shirt is maar liefst 27 duizend liter water nodig, zo waarschuwt de expositie.

Denim

Dat kan ook anders, zo laat reTHINK! zien. Heel toepasselijk op tafels van kringloopkarton liggen ecovriendelijke stoffen uitgestald, zoals garen van gerecycled polyester, snelgroeiend bamboe of een restproduct als bananenblad. Dat zulk milieuvriendelijk textiel ook spannende mode kan opleveren, bewijst de Nederland-

se ontwerper Kentroy Yearwood, die uitsluitend natuurlijke materialen als hennep en biologisch verbouwde katoen gebruikt voor zijn denimcollectie. De stoffen krijgen karakter

Aan vorm en kleur is te zien wat voor weer het was

door een behandeling met bijenwas of worden gekleurd met azijn dat onder hoge druk met rivierwater op de stof wordt gespoten. Yearwood ontwierp hiermee een stoere collectie broeken en jaszjes die door de gede-

tailleerde afwerking toch een exclusieve uitstraling hebben.

Tegelijkertijd kan afgedankte kleding ook weer worden gebruikt als grondstof voor nieuwe producten. De opbrengst van textielrecycling moet niet worden onderschat; per jaar gooien we in Nederland twintig kilo textiel weg, waarvan er slechts vijf worden hergebruikt. De 90 duizend kilo uniformen van KLM-personeel werd tot voor kort vanuit veiligheidsoverwegingen zelfs volledig verbrand. Het kenniscentrum voor textielrecycling Stichting Texperium bedacht talloze nieuwe producten door de uniformen te vervezelen en vervolgens te verviltten. Met een speelse knipooog wordt verwezen naar de herkomst van het textiel: een reistas

heeft de blauwe KLM-kleur en een paar slippers zijn gedecoreerd met vliegtuigjes.

Valkuil

De valkuil van een luie tentoonstelling die alleen bestaande projecten toont, is door het Textielmuseum omzeild door een aantal ontwerpstudio's opdracht te geven om een duurzaam textielproject te bedenken. Het museum beschikt tenslotte niet voor niets over een experimentele werkplaats met computergestuurde breimachines en een stalenbank met honderden bijzondere garens. Hiermee fabriceerde Willemijn de Greef een uitbundig halsieraad van brandnetelvezels. Ina Meijer ontwierp een tafelkleed met een patroon van plant-

aardige kleurextracten; de naam van de plant is geborduurd op de bijbehorende servetten.

Het duo Maarten Kolk en Guus Kusters experimenteerde met dessins die met minimale verf zijn aangebracht; deze tekeningen zijn vervolgens met water uitgesmeerd. Het resultaat is een decoratie die oogt als een aquarel van tropische vissen. Wat deze duurzame producten zo bijzonder maakt, is niet zozeer de bijdrage aan een betere wereld maar de schoonheid. Duurzaam kan dus ook mooi zijn, en dat is een boodschap die niet vaak genoeg kan worden herhaald.

Jeroen Junte

reTHINK! Audax Textielmuseum, Goirkestraat 96, Tilburg. T/m 30 januari.